

ԺԲ.00.05 – ՔՐԵԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ԵՎ ԿՐԻՄԻՆԱԼՈՒԳԻԱ,
ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (75 ՀԱՐՑ)

1. Պետության առաջացման տեսությունները և դրանց բնութագիրը:
2. Պետության հասկացությունը, էությունը, սոցիալական նշանակությունը, էվոլյուցիան:
3. Իրավունքի հասկացությունը՝ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ իմաստներով: Իրավահասկացողությունը:
4. Իրավունքի և օրենքի հարաբերակցությունը: Իրավական օրենքը:
5. Իրավական մշակույթ (կուլտուրա). հասկացությունը և կառուցվածքը: Իրավական նիհիլիզմ և իրավական իդեալիզմ:
6. Իրավունքի նորմի հասկացությունը, տեսակները, կառուցվածքը և տարրերի հիմնախնդիրը:
7. Իրավունքի նորմերի կիրառման հասկացությունը, փուլերը, ներկայացվող պահանջները:
8. Իրավաչափ վարգագիծ և իրավախախտում. հասկացությունը և տեսակները:
9. Ինքնիշխան պետության իրավաբանական բովանդակության դրսևորման ձևերը:
10. Ժողովրդաիշխանության անմիջական ձևերի բովանդակությունը և դրանց իրացման կարգը:
11. Կառավարության սահմանադրաիրավական կարգավիճակը:
12. ՀՀ դատական իշխանության մարմինները, կազմավորման և գործունեության կարգը և սկզբունքները: Դրանց էվոլյուցիան՝ սահմանադրական բարեփոխումների համատեքստում:
13. Ազգային ժողովի պատգամավորական խմբակցությունների և խմբերի կազմավորման և լուծարման առանձնահատկությունները:
14. ՀՀ սահմանադրական կարգի հասկացությունը և բովանդակությունը:
15. «Ընտրական իրավունք» և «ընտրական համակարգ» եզրույթների իրավական նշանակությունը և հարաբերակցությունը:
16. Սահմանադրական դատավարության ընթացակարգն ու դրա առանձնահատկությունները:
17. Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնական լիազորությունները:
18. Իրավունքների և օրենքով պահպանվող շահերի պաշտպանության ձևերը: Դատական պաշտպանության և արդար դատաքննության իրավունքները:
19. Երրորդ անձանց հասկացությունը և տեսակները, գործի քննությանը ներգրավվելու հիմքերը և դատավարական կարգը քաղաքացիական դատավարությունում:
20. Ոչ պատշաճ պատասխանողի փոխարինման դատավարական կարգը: Գործի քննությանը նոր պատասխանողի ներգրավումը:
21. Ենթակայության հասկացությունը: Դատական ենթակայություն և ընդդատություն: Քաղաքացիական դատավարության կարգով քննության ենթակա գործերի շրջանակը որոշելու չափանիշները:

22. Դատական ծախսերի հասկացությունը և տեսակները քաղաքացիական դատավարությունում: Դատական ծախսերի ինստիտուտի գործառույթները:
23. Վարչական դատարանի իրավասության տարանջատման չափանիշները:
24. Գործի փաստական հանգամանքների ի պաշտոնե պարզման և տնօրինչականության սկզբունքների հարաբերակցությունը վարչական դատավարությունում:
25. Միջազգային և ներպետական իրավունքի հարաբերակցությունը
26. Միջազգային իրավունքի աղբյուրները, սուբյեկտները
27. Տարածքների տեսակները միջազգային իրավունքում
28. Միջազգային պայմանագրերի կնքումը: Միջազգային պայմանագրերի կնքման գործընթացի իրավական կարգավորումը ՀՀ Սահմանադրությամբ
29. Բնակչության և քաղաքացիության հասկացությունները: Քաղաքացիության ձեռքբերման, փոփոխության և դադարեցման հիմքերը
30. Մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում միջազգային համագործակցությունը
31. Միավորված ազգերի կազմակերպությունը: ՄԱԿ-ի գլխավոր մարմինները: Դիվանագիտական ներկայացուցչության անձնակազմի անդամների արտոնությունները և անձեռնմխելիությունները
32. Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման միջոցները
33. Քրեական օրենքի հետադարձ ուժը
34. Քրեական օրենքի գործողությունը քրեական օրենքով արգելված արարքը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կատարելու դեպքում
35. Քրեական օրենքի գործողությունը քրեական օրենքով նախատեսված արարքը Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս կատարելու դեպքում
36. Հանցանքի հասկացությունը, հատկանիշները, տեսակները
37. Դիտավորությունը և անզգուշությունը որպես սուբյեկտիվ կողմի դրսևորում
38. Հանցագործության նախապատրաստությունը և պատիժ նշանակելը նախապատրաստության դեպքում
39. Տուգանքը որպես պատժատեսակ
40. Ավագակությունը և դրա ծանրացնող հանգամանքները
41. Շորթումը և դրա ծանրացնող հանգամանքները
42. Քրեական հետապնդում. հասկացությունը, սուբյեկտները և նրանց լիազորությունները:
43. Արդար դատական քննության իրավունքը քրեական դատավարությունում:
44. Խափանման միջոցների հիմքերը և կիրառման դատավարական կարգը:
45. Քրեական վարույթի հանրային սուբյեկտների ընդհանուր բնութագիրը:
46. Քրեական վարույթի մասնավոր մասնակախիցների ընդհանուր բնութագիրը:
47. Ապացույցի հասկացությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
47. Քրեական հետապնդման հարուցումը և մեղադրանքի առաջադրումը:
48. Ապացուցողական գործողությունների հասկացությունը և կատարման ընդհանուր կանոնները:
49. Դատաքննության ընդհանուր բնութագիրը և վարույթի կարգը:

50. Վերաքննիչ վարույթի հասկացությունը և նշանակությունը:
51. Վճռաբեկ վարույթը քրեական դատավարությունում:
52. Անչափահասների գործերով քրեական վարույթի առանձնահատկությունները:
53. Հատուկ վարույթների ընդհանուր բնութագիրը քրեական դատավարությունում:
54. Քաղաքացիական իրավունքների իրականացման սկզբունքները և պաշտպանությունը
55. Քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտների իրավասուբյեկտությունը
56. Սեփականության իրավունքի բովանդակությունը, ծագումը և դադարումը
57. Գործարքի հասկացությունը, տեսակները և անվավերությունը
58. Գույքի օտարման և գույքի օգտագործման պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրն ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրության
59. Վարկահաշվարկային հարաբերությունները կարգավորող պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրը
60. Պատվին և արժանապատվությանը պատճառված վնասի հատուցումը
61. Հեղինակային և հարակից իրավունքները ՀՀ օրենսդրությամբ
62. Ժառանգման հիմքերն ըստ ՀՀ օրենսդրության
63. Ամուսինների, ծնողների և երեխաների անձնական և գույքային իրավունքները
64. Ալիմենտային պարտավորությունների ընտանեկան-իրավական կարգավորումը
65. Գիտական և տեխնիկական ստեղծագործության ազատության իրավունքի սահմանադրական և միջազգային իրավական սահմանները և սահմանափակումը
66. Հիմնարար, կիրառական և որոնողական հետազոտությունների էությունը
67. Գիտահետազոտական աշխատանքի փուլերը
68. Գիտական հետազոտության թեմայի ընտրությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
69. Գիտական կանխատեսման նպատակները, հիմնական խնդիրները և մեթոդները
70. Տեղեկույթի աղբյուրների հավաքման, վերլուծության ու համակարգման գործընթացը՝ գիտական հետազոտության համատեքստում
71. Առաջնային գիտական տեղեկույթի հավաքման, ամրագրման, պահպանման տեխնիկան
72. Գիտական աշխատանքի արդյունքների նկարագրման և ձևակերպման հիմնական տեսակները
73. Գիտական էթիկայի նորմերը
74. Գիտական եզրույթների շարադրման հիմնական հնարքները
75. Աղբյուրագիտության արդի առանձնահատկությունները:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (25 ՀԱՐՑ)

1. Օրինականության սկզբունքը քրեական իրավունքում
2. Արդարության և պատասխանատվության անհատականացման սկզբունքը քրեական իրավունքում
3. Պատասխանատվությունը հատուկ սուբյեկտի կողմից քրեական օրենքով արգելված արարքների կատարման համար
4. Միալն արարքի փաստական հանգամանքների մեջ
5. Անհրաժեշտ պաշտպանությունը և դրա իրավաչափության պայմանները
6. Ծայրահեղ անհրաժեշտությունը և դրա իրավաչափության պայմանները
7. Հանցանքի օժանդակողը և նրա կամովին հրաժարման առանձնահատկությունները
8. Հանցակցության ձևերը
9. Հանցակցի սահմանազանցումը
10. Հանցագործությունների համակցությունը
11. Ռեցիդիվը և պատիժ նշանակելը ռեցիդիվի դեպքում
12. Քրեաիրավական նորմերի մրցակցությունը
13. Քրեական պատասխանատվությունից ազատելը վաղեմության ժամկետն անցնելու հետևանքով
14. Իրավաբանական անձանց քրեական պատասխանատվության առանձնահատկությունները
15. Անձի կամ նրա մերձավոր ազգականի կամ մերձավորի սպանությունը՝ կապված այդ անձի կողմից իր պետական, քաղաքական, ծառայողական, մասնագիտական կամ հասարակական գործունեության կամ պարտքի կատարման հետ
16. Առանձին դաժանությամբ սպանությունը
17. Հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում կատարված սպանությունը
18. Ինքնասպանությանը հասցնելը, հակելը, նպաստելը
19. Սեքսուալ բնույթի բռնի գործողություններ
20. Խարդախությունը և դրա ծանրացնող հանգամանքները, տարանջատումը վստահված գույքը հափշտակելուց, խաբեության, վստահությունը չարաշահելու կամ ապօրինի այլ եղանակով գույքային վնաս պատճառելուց, խաբեության կամ վստահության չարաշահման տարրեր պարունակող գողությունից
21. Պաշտոնատար անձի նկատմամբ ունեցած իրական կամ ենթադրյալ ազդեցությունն օգտագործելը
22. Ընտանիքի դերը եզակի հանցագործության պատճառական մեխանիզմում
23. Եզակի հանցագործության վիկտիմոլոգիական ասպեկտը
24. Դատապարտյալի հիմնական իրավունքները
25. Ազատագրկման դատապարտված անձանց պատժի կրման պայմանների փոփոխումը